

Randers Kommune

REVURDERING AF MILJØGODKENDELSE

af svinebruget
Overgård Gods
Overgårdsvej 28, 8970 Havndal

Registreringsblad

Hovedmatrikel nr.	1a, Overgård Hgd., Udbyneder
Cvr. nr.	27614264
Ejer af landbruget og driftsansvarlig	Overgaard Gods A/S
Godkendelsesbetegnelse	IE svinebrug> 750 stipladser til søer.
Tilsynsmyndighed	Randers Kommune
Sagsnummer	09.17.00-P19-8-21
Sagsbehandler	Peter Dalgas Kruse
Dato for revurdering	29. november 2021

Indholdsfortegnelse

RESUMÉ	4
GENERELLE FORHOLD	4
VILKÅR	6
<i>Generelt</i>	6
<i>Anlæg</i>	6
<i>Bygningsudformning og placering</i>	6
<i>Beplantning</i>	7
<i>Husdyrproduktion</i>	7
<i>Staldindretning</i>	7
<i>Gyllekøling</i>	7
<i>Gødningsopbevaring og -håndtering</i>	8
<i>Lugt</i>	8
<i>Støj</i>	9
<i>Råvarer og hjælpestoffer</i>	9
<i>Affald</i>	10
<i>Energiforbrug</i>	10
<i>Fluebekæmpelse</i>	10
<i>Uheld</i>	10
<i>Egenkontrol</i>	10
<i>Ophør</i>	11
KOMMUNENS VURDERING	12
1. <i>Reduktion af ammoniakemission ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)</i>	13
2. <i>Natur</i>	14
3. <i>Øvrige vilkår</i>	14
OFFENTLIGGØRELSE	15
KLAGEVEJLEDNING	16
BILAG:	17

Resumé

Husdyrbruget har en § 12 miljøgodkendelse fra den 29. juli 2016, med tillæg til udvidelse fra den 28. februar 2019. Produktionsretten omfatter en årlig produktion af 1.650 årssøer, 62.700 smågrise (7,0 – 31 kg) og 5.000 polte (31 – 110 kg). Oversigtsplan for husdyrbruget kan ses på bilag 1.

Husdyrbruget har flere end 750 stipladser til søer og er derfor omfattet af IE-direktivet. For IE-husdyrbrug gælder en række særregler udover vilkårene i miljøgodkendelsen og i denne revurdering. I forbindelse med revurdering af et IE-brug skal alle miljøgodkendelsens vilkår tages op til revision. En række vilkår er således ophævet, da disse forhold nu reguleres af generelle regler.

På baggrund af vilkårene i miljøgodkendelsen/revurderingen, særreglerne for drift af IE-brug og de generelle regler for husdyrbrug vurderer Randers Kommune, at husdyrbruget Overgårdsvej 28, 8970 Havndal ikke vil give anledning til uacceptable påvirkninger af omgivelserne, og at husdyrbruget forsat vil kunne drives uden væsentlige gener for omgivelserne.

Generelle forhold

Miljøgodkendelser af IE-husdyrbrug skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år revurderes og om nødvendigt ajourføres i henhold til den teknologiske udvikling. Dog skal kommunalbestyrelsen foretage den første regelmæssige revurdering, når der er forløbet 8 år fra det tidspunkt, hvor husdyrbruget første gang blev godkendt. Desuden skal der foretages revurdering inden 4 år efter, at EU har offentliggjort en BAT-konklusion, hvilket sidst skete den 21. februar 2017.

Revurderingen udføres i henhold til Husdyrbrugloven¹ og Godkendelsesbekendtgørelsen².

Kommunen skal iht. bekendtgørelsen sikre:

- at BAT-konklusionens krav vedr. NH₃ emission er opfyldt (§ 25), se afsnit Vurdering, 1.
- at kravet om maksimal totaldeposition af ammoniak på visse naturområder (kategori 1 og kategori 2) er opfyldt (§§ 26 og 27) se afsnit Vurdering, 2.
- at øvrige BAT-relaterede emner (Bedste Tilgængelige Teknologi) bliver håndteret effektivt (§ 35)
- at krav overholdes mht. vandforbrug, grænseværdier, vedligeholdelse, ophør, farlige stoffer (§ 36 nr. 9-13),
- at alle eksisterende vilkår bliver revurderet (§ 40).

Revurderingen skal resultere i, at vilkår i den oprindelige godkendelse enten bibeholdes, slettes fordi de ikke er relevante, eller skærpes.

Den reviderede miljøgodkendelse er stadig en § 12 godkendelse, som omfatter det tilladte antal dyr. Revurderingen skal dog foretages ud fra de krav og de beregninger, som følger af den

---

¹ Lovbekendtgørelse 2019-05-01 nr. 520 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

² Bekendtgørelse 2020-12-29 nr. 2256 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

nye godkendelsesbekendtgørelse, og derfor er beregningerne udført i det nye system husdyr-godkendelse.dk, som bygger på m² produktionsareal og gødningsoverflade.

Medmindre andet fremgår, er beregningerne foretaget for bruttoarealer af stalde og lagre (worst-case). I denne sag er der anvendt bruttoarealer, se Bilag 1.

Øvrig lovgivning - f.eks. den til enhver tid gældende Godkendelsesbekendtgørelse, Husdyrgødningsbekendtgørelse³, samt Gødningsanvendelsesbekendtgørelsen⁴ skal også overholdes og særligt bemærkes:

- At et IE-husdyrbrugs godkendelse skal revurderes, når EU-Kommissionen offentliggør en ny BAT-konklusion.
- At IE-husdyrbrug skal have et miljøledelsessystem, jf. § 42 i Godkendelsesbekendtgørelsen.
- At IE-husdyrbrug skal oplære personale, jf. § 43 i Godkendelsesbekendtgørelsen.
- At IE-husdyrbrug skal udarbejde og følge en plan for regelmæssig kontrol, reparation, vedligeholdelse og beredskab, jf. § 44 i Godkendelsesbekendtgørelsen.
- At i tilfælde af hændelser eller uheld der mærkbart berører miljøet, skal kommunen ved påbud ændre IE-husdyrbrugets vilkår for at begrænse konsekvenserne og forhindre yderligere hændelser eller uheld, jf. § 45 i Godkendelsesbekendtgørelsen.
- At IE-husdyrbrug skal opfylde fodringskrav og anvende teknikker for at reducere den samlede mængde kvælstof og fosfor, jf. § 46 i Godkendelsesbekendtgørelsen.
- At IE-husdyrbrug skal anvende energieffektiv belysning, jf. § 47 i Godkendelsesbekendtgørelsen.
- At IE-husdyrbrug skal reducere støvemissioner fra staldanlæg, jf. § 48 i Godkendelsesbekendtgørelsen.
- At IE-brug straks underretter kommunen ved manglende overholdelse af vilkår og krav, jf. § 49 i Godkendelsesbekendtgørelsen.
- At IE-brug årligt skal indsende informationer til kommunen, jf. § 50 i Godkendelsesbekendtgørelsen.
- At der på arealer hvor der kortvarigt er dyr, men som ikke medregnes som produktionsareal, skal foretages effektiv rengøring efter endt ophold (eks. udleveringsrum og service- og gangarealer m.v.), jf. § 38 i Godkendelsesbekendtgørelsen.

Ud over revurderingens vilkår, samt de generelle regler, skal driftsansvarlige desuden være opmærksom på følgende:

---

³ Bekendtgørelse 2021-06-21 nr. 1451 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning.

⁴ Bekendtgørelse 2021-07-02 nr. 1551 om anvendelse af gødning

- At grundlaget for revurderingen er revurderingsskema nr. 227888, version 0.
- At ændring, etablering, eller renovering af bygninger, pladser, siloer, opbevaringstanke m.v. i forhold til sidst indsendte ansøgning skal anmeldes til kommunen.
- At husdyrbrugets produktionsret helt eller delvis kan bortfalde, hvis den ikke har været helt eller delvist udnyttet i en sammenhængende periode på 3 år.
- At næste revurdering af husdyrbrugets miljøgodkendelse skal ske senest år 2031.

Vilkår

Generelt

1. Et eksemplar af denne afgørelse skal til enhver tid være tilgængelig på husdyrbruget, og driftspersonalet skal være orienteret om indholdet.
2. Husdyrbrugets indretning og drift skal miljømæssigt være i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for revurderingen, dog med de eventuelle ændringer der fremgår af vilkårene.
3. Eventuelt ejerskifte skal meddeles tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter, det har fundet sted.
4. **Påbud i denne revurdering skal være efterlevet senest den 29. november 2021.**

Anlæg

Bygningsudformning og placering

5. Smågrisestalden 2014 skal etableres med samme farve- og materialevalg som de øvrige staldbygninger.
6. Smågrisestalden 2014 må ikke etableres højere end eksisterende sostald, som er beliggende længst mod øst.
7. Smågrisestalden 2014 må ikke bryde beplantning, som afskærmer staldanlægget mod syd.
8. Bygningsflader og tage må ikke udføres i reflekterende materialer. Farver på bygningsdele og tage på de ny stalde, "NY FARE" på ca. 3.700 m² og "NY LØBE" på ca. 1.800 m², og forlængelsen af halmladen med 10 m i enden af stalden "Løbe/drægtighedsstald" skal være dæmpede og svare til de eksisterende staldbyggerier. Se placering i Bilag 1.
9. De ny stalde må ikke etableres højere end den eksisterende løbedrægtighedsstald.

10. Stalden "NY FARE" må ikke bryde beplantning, som afskærmer staldanlægget mod syd.

Beplantning

11. Læhegn og øvrig skærmende beplantningen ved staldene og gyllebeholderne skal vedligeholdes i fornødent omfang, herunder ved eventuel gentilplantning.

Husdyrproduktion

12. Den maksimale produktionstilladelse omfatter en svinebesætning på:

- 1.650 årssøer
- 62.700 smågrise (7,0-31 kg)
- 5.000 polte (31-110 kg)

Den maksimale produktionstilladelse svarer til 801 DE efter omregningsfaktorer på nuværende tidspunkt (husdyrgødningsbek. nr. 1324 fra 2016).

Staldindretning

13. Staldsystemerne skal etableres/være etableret som:
- Toklimastald med delvist spaltegulv til smågrise, "eks. smågrisestald 2014"
  - Delvist spaltegulv, 25-49% fast gulv til polte, "eks. smågrisestald til sl. svinpolte"
  - Kassestier, fuldspaltegulv, farestald, 414 stipladser, søer, "NY FARE"
  - Løstgående, delvist spaltegulv, løbestald, 300 stipladser, søer, "NY LØBE"
  - Individuel opstaldning, delvis spaltegulv, løbe- og drægtighedsstald, 88stipladser, søer, "Løbe/drægtighedsstald"
  - Løstgående, delvist spaltegulv, løbe- og drægtighedsstald, 848 stipladser, søer, "Løbe/drægtighedsstald"
14. Gyllekanaler i "NY LØBE" skal have linespil.
15. **Påbud.** Der skal opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres, at foderealer holdes tørre, at dyrene holdes rene, at støv og smudsbelægning i staldene fjernes, og at fodringssystemer holdes rene.

Gyllekøling

16. Gyllekummerne i "eks smågrisestald 2014", i alt 1.495 m², gyllekummerne i "NY LØBE", i alt 853 m², og gyllekummerne i "NY FARE" i alt 2.593 m² skal forsynes med køleslanger, der forbindes med varmepumpe. Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 1.030.139 kWh i staldene. Dette vil fremkomme ved at benytte en køleeffekt på 23,8 W/m².
17. Køleslangerne skal udlægges, så de dækker hele arealet af gyllekummernes bund. Afstanden mellem slangerne må maksimalt være 40 cm. Inden slangerne indstøbes, skal kommunen kontaktes for endelig godkendelse af slangeudlægningen.

18. Der skal være monteret en typegodkendt energimåler for gyllekølingen. Energi-måleren skal være forsynet med en automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i kWh.
19. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningsystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper anlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
20. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

Gødningsopbevaring og -håndtering

21. Alle fem gyllebeholdere skal være forsynet med fast overdækning i form af telt-overdækning med indvendigt skørt.
22. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
23. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.
24. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Randers Kommune underrettes straks herom.
25. I forbindelse med påfyldning af gyllevogn må der ikke spildes flydende husdyrgødning på jorden, således at der er fare for forurening af jord, grundvand, vandløb eller dræn.
26. Ved omlæsning til gyllevogn skal der anvendes gyllevogn med påmonteret kran, som svinger ind over tanken. Omlæsning til gyllevogn må ikke ske med fastmonteret pumpe eller tømmes med traktorpumpe el.lign., medmindre det sker på en tæt, befæstet påfyldningsplads med fald mod afløb til pumpebrønd el.lign. Etablering af en påfyldningsplads skal forinden anmeldes til kommunen.
27. Husdyrbruget skal altid have en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning inkl. vand fra befæstede arealer, svarende til mindst 9 måneders produktion. Opbevaringskapaciteten kan opfyldes ved skriftlig aftale om opbevaring på anden ejendom.

Lugt

28. Ventilationssystemet skal serviceres i overensstemmelse med producentens anvisninger, og serviceeftersyn skal foretages af et akkrediteret firma.
29. Ventilation i de enkelte staldafsnit skal rengøres og efterses jævnligt.
30. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener, der skønnes at være større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommu-

nen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

Støj

31. Husdyrbrugets bidrag til det udendørs støjniveau målt ved nabobeboelse i det åbne land må i intet punkt overstige følgende grænseværdier:

	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	1 time
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	½ time

Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger.

Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

Brugen af landbrugsredskaber i marken er undtaget fra støjgrænserne.

Såfremt kommunen får begrundet mistanke om, at vilkårene om støjgrænser ikke er overholdt, forlanges det, at husdyrbruget foretager de nødvendige tiltag og efterfølgende fremsender dokumentation for, at støjgrænserne ikke er overskredet. Udgifterne hertil afholdes af husdyrbruget.

Dokumentationen skal ske i form af målinger og/eller beregninger foretaget i en periode, hvor husdyrbrugets støj under normale forhold er maksimal. Dokumentation vedrørende støj skal udføres efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. nr. 5/1984, *Målinger af ekstern støj* og nr. 5/1993, *Beregning af ekstern støj fra virksomheder* eller Orientering nr. 9/1997.

Måling og beregning skal udføres af et målefirma, der er akkrediteret eller en person, der er certificeret til "miljømålinger – ekstern støj".

Råvarer og hjælpestoffer

32. Tankning af dieselolie, ophæng af tankpistol, påfyldning af smøreolie m.v. skal ske på en overdækket, befæstet plads uden afløb.
33. **Påbud.** Spild af olie skal kunne observeres og opsamles med kattegrus eller andet olieabsorberende materiale.

34. **Påbud.** Opbevaring og håndtering af råvarer, kemikalier og sprøjtemidler må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder jord, overfladevand, grundvand, luft eller kloak.
35. **Påbud.** Vandforbruget skal minimeres, hvor det er muligt. For at gøre det målbart, skal vandforbruget aflæses og registreres i driftsjournal mindst en gang i kvartalet.

Affald

36. **Påbud.** Opbevaring og håndtering af affald må ikke medføre forurening eller risiko for forurening ved udledning til jord, overfladevand, grundvand, luft eller kloak.
37. **Påbud.** Dokumentation for korrekt bortskaffelse af affald skal gemmes i 5 år og være tilgængelig for tilsynsmyndigheden.

Energiforbrug

38. Husdyrbruget skal minimum hvert 5. år lade udarbejde en energirapport med forslag til energibesparelser af en energikonsulent. Første rapport skal foreligge 5 år efter hel eller delvis udnyttelse af godkendelsen, dvs. senest år 2021.

Fluebekæmpelse

39. Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse og forebyggende foranstaltninger mod fluer. Fluebekæmpelse skal ske i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinjer. Jf. <https://agro.au.dk/myndighedsraadgivning/>.

Uheld

40. Der skal foreligge en beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø, herunder uheld med husdyrgødning og olietanke.

Beredskabsplanens indhold er beskrevet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 44. Beredskabsplanen skal ajourføres mindst en gang om året samt efter uheld.

41. Ved uheld, der afstedkommer risiko for forurening af miljøet, skal Beredskabet straks orienteres via tlf. 112. Instrukserne i den udarbejdede beredskabsplan for husdyrbruget skal følges. Endvidere skal kommunens Miljø- og Teknik forvaltning hurtigst muligt underrettes på tlf. 89 15 15 15.

Egenkontrol

42. Til kontrol af driftsvilkårene og forudsætningerne for godkendelsen skal der årligt føres journal med nedenstående oplysninger:
- a. Oplysninger om produktionsniveau (gødningsregnskab, købs- og salgsnota/slagteriafregninger).

- b. Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- c. Til kontrol af driftsvilkårene og forudsætningerne for godkendelsen skal der for gyllekølingsanlæg føres logbog indeholdende:
- Skriftlig aftale med en montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægene mindst én gang årligt.
  - Kvitteringer for årlig kontrol af følgende:
    - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmerne samt sikkerhedsanordningen.
    - kontrol af kølekredsenes ydelse.
  - Notering af enhver form for driftsstop med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 2 uger.

Logninger af månedlige og årlige køleydelser samt øvrige egenkontroloplysninger skal opbevares i mindst 5 år og forevises på kommunens forlangende.

Ophør

43. Ved ophør af husdyrproduktionen skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet i en miljømæssig forsvarlig tilstand. F.eks. skal der ske en fuldstændig tømning af husdyrgødning i stalde, gyllebeholdere mv. og ske bortskaffelse af fodermidler, døde dyr og medicin.

KOMMUNENS VURDERING

Husdyrbruget har en § 12 miljøgodkendelse fra den 29. juli 2016. Den 28. februar 2019 er der meddelt tillæg til udvidelse af dyreholdet og opførelse af ny løbe- og farestald og halmlade. I forbindelse med miljøtilsyn 18. november 2020 er det konstateret at tillægget er udnyttet. Oversigtsplan for husdyrbruget kan ses på bilag 1.

Den årlige produktionsret er fastsat til 1.650 årssøer, 62.700 smågrise (7,0 – 31 kg) og 5.000 polte (31 – 110 kg) svarende til 801 DE (dyreenheder).

Dyreenhederne er beregnet efter omregningsfaktorer i bilag 1, afsnit H i bekendtgørelse nr. 1324 af 15. november 2016 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (beregningsmodel fra SEGES version 8.7 juni 2015). Der er stillet vilkår i overensstemmelse hermed.

Ved revurdering af et husdyrbrug skal det sikres, at kravene i Godkendelsesbekendtgørelsens §25 (BAT) og §§ 26, 27 (ammoniakpåvirkning af natur) er overholdt.

Særligt for IE-brug

Svinebruget, Overgårdvej 28, 8970 Havndal har tilladelse til 1.650 stipladser for søer og er dermed et IE- brug (mere end 750 stipladser for søer).

Ved revurdering skal det (jf. Godkendelsesbekendtgørelsens § 35) sikres, at et IE-brug indrettes og drives på en sådan måde at:

- der ud over iagttagelse af kravet i § 25 er truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
- energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt,
- mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,
- produktionsprocesserne er optimeret, i det omfang det er muligt,
- affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages,
- der, i det omfang forureningen ikke kan undgås, er anvendt bedste tilgængelige rensningsteknik, og
- der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf.

Ved revurdering at et IE-brug skal der (jf. Godkendelsesbekendtgørelsens § 36, stk. 1, nr. 9-13) fastsættes vilkår om følgende:

- Tilrettelæggelse af husdyrbruget og driften heraf, så vandforbruget minimeres mest muligt.

- Grænseværdier, tekniske foranstaltninger eller tilsvarende parametre.
- Regelmæssig vedligeholdelse og overvågning af de foranstaltninger, der træffes for at forebygge og begrænse emissionerne fra husdyrbruget.
- Hvordan der ved ophør af driften skal træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand.
- Begrænsning af anvendelse, fremstilling eller frigivelse af relevante farlige stoffer i forbindelse med husdyrproduktionen med henblik på at undgå risiko for forurening af jordbund og grundvand på husdyrbruget. Ved farlige stoffer forstås stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger.

Randers Kommune vurderer at disse krav er overholdt, dels gennem Godkendelsesbekendtgørelsens særregler for drift og indretning af IE-brug, dels ved vilkår stillet i miljøgodkendelsen og ved påbud i denne revurdering.

1. Reduktion af ammoniakemission ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)

Kommunens vurderinger og bemærkninger

I ansøgningssystemet, Husdyrgodkendelse.dk er der foretaget en beregning af det emissionsniveau (BAT-krav) for ammoniak, der er opnåeligt ved anvendelse af bedst tilgængelig teknologi. Der beregnes et samlet BAT-krav for husdyrbrugets anlæg (stalde og faste gødningslagre) ud fra emissionsfaktorerne i Godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3.

Det samlede BAT-krav er beregnet til max. 14.536 kg N/år. Husdyrbrugets samlede ammoniakfordampning er beregnet til 14.536 kg N/år, jf. ansøgningssystemet, Husdyrgodkendelse.dk. Husdyrbruget overholder kravet i Godkendelsesbekendtgørelsens §25, jf. bilag 3, pkt. A.

Der er i husdyrbrugets miljøgodkendelse vilkår om anvendelse af ammoniakreducerende miljøteknologi i form af teltoverdækning på gyllebeholderne samt gyllekøling i 3 af de 5 stalde. Vilkårene videreføres.

Det er en forudsætning for ammoniakberegningerne, at husdyrbrugets stald er indrettet med de oplyste staldsystemer, og det er desuden en forudsætning, at der er god staldhygiejne. Der er i forvejen eksisterende vilkår om dette, som dog udbygges mht. rengøring.

Et af vilkårene om gyllekøling nr. 16 tilrettes i henhold til nye oplysninger fra ejer af 29. maj 2019. Efter de nye stalde blev bygget, er køleslangearealet blevet opmålt og præciseret. Dette medfører ingen ændring i beregning af effekten på ammoniakreduktionen, men er blot en ændring af kontrolvilkåret om samlet køleydelse pr. år. Tilretningen betragtes derfor ikke som et nyt påbud. Vilkårsændringen foretages med hjemmel i § 36 stk. 1, nr. 10 om tekniske foranstaltninger.

2. Natur

For husdyrbruget gælder følgende:

- Ammoniakemissionen fra det samlede anlæg (stalde og lagre) er beregnet til 14.536 kg N/år.
- Nærmeste ammoniakfølsomme naturareal af typen kategori 1-natur (elle-askeskov) ligger 3,3 km V for staldene.
- Nærmeste ammoniakfølsomme naturareal af typen kategori 2-natur (overdrev) ligger 3,4 km NØ for staldene.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Placeringen af naturpunkterne ses i Bilag 2.

Husdyrloven fastlægger, at husdyrbrug maksimalt må totalbelaste kortlagte habitatnaturtyper i internationale naturbeskyttelsesområder (kategori 1-natur) med 0,7 kg N/ha år, 0,4 kg N/ha år eller 0,2 kg N/ha år, afhængig af kumulation med andre husdyrbrug i nærområdet. Totaldepositionen af ammoniak er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 0,1 kg N/ha år. Da depositionen ligger under det skrappeste af de tre krav, er der ikke foretaget undersøgelse af kumulationen. Randers Kommune vurderer, at husdyrbrugets ammoniakemission ikke vil give anledning til væsentlig miljøpåvirkning af kategori 1-natur.

For højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha, som ligger uden for internationale naturbeskyttelsesområder (kategori 2-natur) er beskyttelsesniveauet en totaldeposition på max. 1,0 kg N/ha år. Totaldepositionen af ammoniak er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 0,1 kg N/ha år. Randers Kommune vurderer, at husdyrbrugets ammoniakemission ikke vil give anledning til en væsentlig miljøpåvirkning af kategori 2-natur.

Husdyrbruget overholder dermed kravene i Godkendelsesbekendtgørelsens §§ 26 og 27.

3. Øvrige vilkår

For IE-brug gælder, at alle miljøgodkendelsens vilkår tages op i forbindelse med revurderingen. Jf. Husdyrbruglovens §40, stk. 2 skal påbud, ud over hvad der følger af BAT eller af § 36, være begrundede i en vurdering af:

- om der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- om forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- om forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- om væsentlige ændringer i den bedst tilgængelige teknik (BAT), skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne uden at medføre uforholdsmæssigt store omkostninger, eller

- om det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

En del af vilkårene i miljøgodkendelsen af 29. juli 2016 er ikke længere relevante. Vilåret om udnyttelsesfrist udgår, da godkendelsen er fuldt udnyttet. Gødskning af udbringningsarealer varetages nu af generelle regler i Gødningsanvendelsesbekendtgørelsen. På den baggrund bortfalder miljøgodkendelsens vilkår 4 og 28. De tilbageværende vilkår er indskrevet i denne revurdering.

Randers Kommune har ikke fundet anledning til at skærpe vilkårene for husdyrbrugets drift, men har tilføjet nogle nye vilkår som påbud iht. kravene i godkendelsesbekendtgørelsens § 36 stk. 1, nr. 9-13:

Vilkår 15 om staldhygiejne. En præcisering af det eksisterende vilkår. Begrundet i § 36 stk. 1, nr. 10 om tekniske foranstaltninger.

Vilkår 33-34 om opbevaring og håndtering af kemikalier, samt om placering af dieseltanke og oliespild. Begrundet i § 36 stk. 1, nr. 13 om at begrænse udledning af relevante farlige stoffer.

Vilkår 35 om aflæsning af vandforbrug. Begrundet i § 36 stk. 1, nr. 9 om at minimere vandforbruget.

Vilkår 36-37 om opbevaring og håndtering af affald, samt om dokumentation. Begrundet i § 36 stk. 1, nr. 13 om at begrænse udledning af relevante farlige stoffer.

Herudover er det vurderet, at § 36 stk. 1, nr. 10 om tekniske foranstaltninger er udtrykt i de eksisterende vilkår under Gyllekøling og Gødningsopbevaring. At § 36 stk. 1, nr. 11 om overvågning af foranstaltninger er udtrykt i de eksisterende vilkår under Egenkontrol. Og at § 36 stk. 1, nr. 12 er udtrykt i det eksisterende vilkår om Ophør.

Vilkår 40 om beredskabsplan blevet omformuleret i henhold til Godkendelsesbekendtgørelsens § 44. Endelig er vilkår 39 om bekæmpelse af fluer opdateret, idet henvisning til nyeste retningslinjer er indsat.

Offentliggørelse

Offentliggørelse forud for revurderingen

Randers Kommune har offentliggjort, at der indledes revurdering af husdyrbruget på kommunens hjemmeside, randers.dk den 30. juni 2021.

Der er i den forbindelse indkommet en anmodning fra Gråkjær A/S om tilsendelse af udkast til revurdering.

Offentliggørelse af revurderingen

Revurderingen bekendtgøres på Randers Kommunes hjemmeside www.randers.dk den 29. november 2021, som er revurderingens dato.

Følgende er underrettet om revurderingen:

- Ejer/driftsansvarlig

- Konsulent Gråkjær A/S
- Parter (ingen indenfor luftkonsekvensområde)
- Danmarks Naturfredningsforening, dnranders-sager@dn.dk
- DN lokalafdeling v. Christian Halgreen, christian@halgreen.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, lokalafdeling, ta@sportsfiskerforbundet.dk
- Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Lokalafdelingen Dansk Ornitologisk Forening, randers@dof.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, TRnord@stps.dk

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet jf. Husdyrlovens § 76. Der kan klages over nye vilkår. Der kan ikke klages over indholdet af de gamle vilkår, som videreføres. Der kan desuden klages over beslutningen om bibeholdelse eller bortfald af de eksisterende vilkår.

Hvem kan klage?

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af:

- afgørelsens adressat,
- miljø- og fødevareministeren, når væsentlige nationale eller internationale interesser er berørt, og
- enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.

-foreninger og organisationer som nævnt i Husdyrlovens §§ 85-87

Hvordan klager jeg?

Du klager via Klageportalen, som du finder på www.borger.dk og www.virk.dk. Klagen sendes herefter gennem Klageportalen til Randers Kommune.

Klagen skal være indgivet inden fire uger efter denne afgørelse er meddelt - **senest den 27. december 2021**. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen er indgivet, når den er tilgængelig for Randers Kommune i Klageportalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 900 for private. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort på Klageportalen.

Du kan læse mere om klagens behandling på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk

Kan jeg blive fritaget for brug af Klageportalen?

Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning herom til Randers Kommune via e-mail landbrug@randers.dk eller med almindelig post til Randers Kommune, Teknik og Miljø, Laksetorvet, 8900 Randers C, att. Landbrug. Randers Kom-

mune videresender anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som beslutter, om du kan blive fritaget.

Må tilladelsen udnyttes, hvis den påklages?

Når en klage modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet, bliver der oprettet en sag i nævnets journalsystem.

Sagens parter orienteres om Miljø- og Fødevareklagenævnets sagsbehandlingstid, om persondataloven og om frist for fremsættelse af yderligere bemærkninger til sagen.

Afgørelsen bliver meddelt som et påbud efter husdyrbruglovens § 39.

Eventuel klage har opsættende virkning ifølge husdyrlovens § 80, dvs. ændringerne er ikke gældende, før klagen er færdigbehandlet, med mindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Hvis du vil indbringe afgørelsen for domstolene, skal det ske inden 6 måneder fra afgørelsen er meddelt jf. Husdyrlovens § 90.

Selvom der anlægges retssag, er man forpligtet til at rette sig efter Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse, indtil domstolen måtte bestemme noget andet.

Bilag:

Bilag 1: Situationsplan

Bilag 2: Naturpunkter

Bilag 1: Situationsplan

Der er anvendt bruttoarealerne af staldene som produktionsarealer, dvs. "worst case".

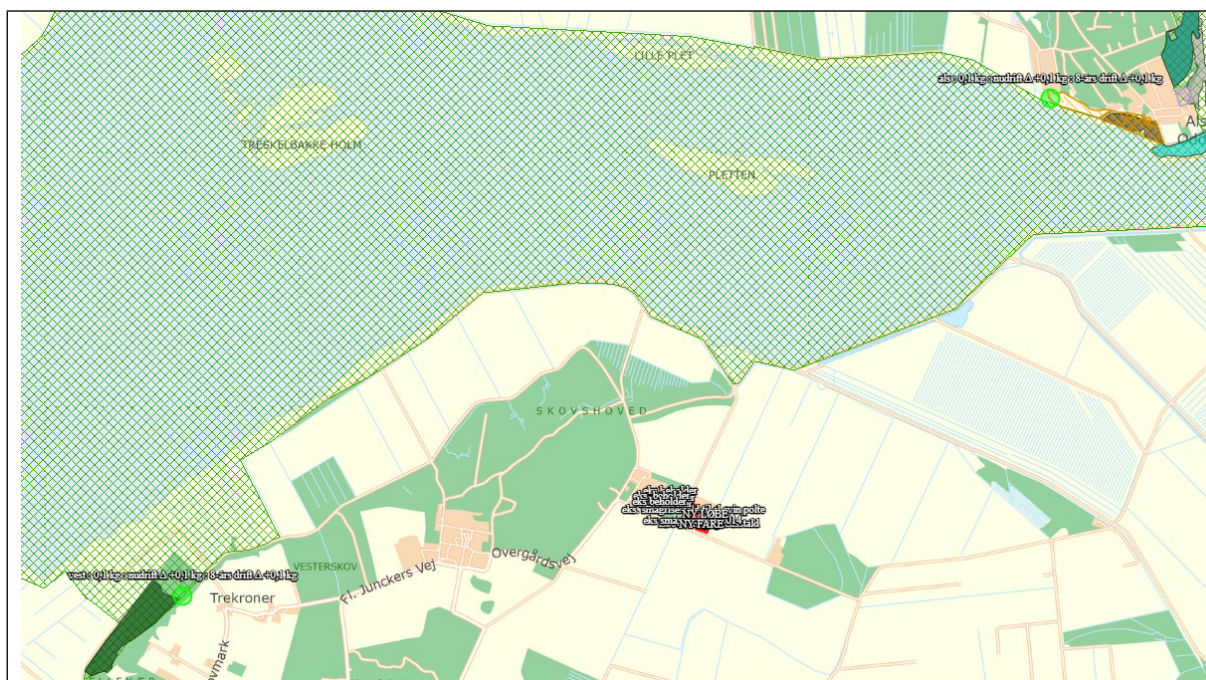
Løbe-drægtighedsstalden er delt i to staldtyper, men der er indsat samme staldtype for hele produktionsarealet, dvs. den type, der giver højest ammoniakemission. Dette er således også en "worst case" betragtning.

De to beholdere nord for staldene bruges ikke til husdyrgødning, men til opbevaring af spildevands slam.

Placering af forlænget halmlade, tilladt i Tillæg af 28.2.2019:

Bilag 2: Naturpunkter

Kategori 1: Elle-askeskov

Kategori 2: Overdrev